RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak C-324/89 *

I — De feiten en het procesverloop

A — *De feiten en de toepasselijke bepalingen*

In 1984 liet de vennootschap Nordgetränke uit Argentinië afkomstige abrikozenpuree in het vrije verkeer binnen de Gemeenschap brengen.

Deze abrikozenpuree wordt bereid door het vruchtvlees door een zeef te wrijven en vervolgens in een concentrator onder vacuüm aan de kook te brengen, waarbij gedurende 10 tot 30 seconden het kookpunt wordt bereikt. Het doel hiervan is, het volume van het produkt met het oog op het vervoer door indamping te verkleinen. De puree heeft een stevige consistentie, is geel van kleur en heeft de geur van abrikozen.

Het Hauptzollamt Hamburg-Ericus (hierna: „Hauptzollamt") deelde de puree overeenkomstig de aangifte van Nordgetränke aanvankelijk in onder post 20.06 van het gemeenschappelijk douanetarief [in de versie van verordening (EEG) nr. 3333/83 (PB 1983, L 313)]. Bij een wijzigingsbeschikking van 20 maart 1984 deelde het Hauptzollamt het produkt met terugwerkende kracht echter in onder post 20.05 en vorderde het van Nordgetränke een aanvullend bedrag aan invoerrechten en heffing.

Post 20.05 betreft „jam, gelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker", terwijl post 20.06 betrekking heeft op „op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten, ook indien met toegevoegde suiker of alcohol".

Nadat haar bezwaarschrift door het Hauptzollamt was afgewezen, stelde Nordgetränke beroep in bij het Finanzgericht, dat haar in het ongelijk stelde. Daarop wendde zij zich in „Revision" tot het Bundesfinanzhof.

Het Bundesfinanzhof betwijfelt of post 20.05 in dit geval van toepassing kan zijn. Het bereiken van het kookpunt zou namelijk niet voldoende zijn om te kunnen spreken van koken in de zin van het gemeenschappelijk douanetarief. Deze opvatting zou met name steun vinden in het feit dat volgens de toelichtingen op de gecombineerde nomenclatuur bij de huidige post 2007 [verordening (EEG) nr. 3174/88 van de Commissie van 21 september 1988, (PB 1988, L 298, blz. 1)], die niet wezenlijk verschilt van post 20.05, langdurig koken noodzakelijk is. Deze post betreft met name „jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen".

Indien wordt besloten dat post 20.05 niet voor toepassing in aanmerking komt, zou het produkt moeten worden ingedeeld on-

* Procestaal: Duits.

der post 20.06, en niet onder post 20.07 of 08.10. Laatstgenoemde posten omvatten „ongegiste vruchtesappen (met inbegrip van druivemost) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker", respectievelijk „fruit, ook indien gekookt, bevroren, zonder toegevoegde suiker".

B — *De prejudiciële vragen*

Aangezien de beslissing in dit geding rechtstreeks afhankelijk is van de uitlegging van het gemeenschappelijk douanetarief, besloot het Bundesfinanzhof bij beschikking van 7 september 1989 de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag de volgende prejudiciële vragen voor te leggen:

„1) Moet het gemeenschappelijk douanetarief (1984) aldus worden uitgelegd, dat abrikozenpuree die is verkregen door het vruchtvlees door een zeef te wrijven en vervolgens in een concentrator onder vacuüm maximaal 30 seconden aan de kook te brengen, als een door koken verkregen vruchtenmoes onder tariefpost 20.05 C moet worden ingedeeld?

2) Zo nee:

Volgt dan uit de uitlegging van het douanetarief, dat de hiervoor bedoelde produkten als ‚op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten' onder tariefpost 20.06 B moeten worden ingedeeld?

3) Zo nee:

Onder welke andere tariefpost moet de waar dan worden ingedeeld?"

C — *De procedure voor het Hof*

De verwijzingsbeschikking van het Bundesfinanzhof is op 23 oktober 1989 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn op 29 januari 1990 schriftelijke opmerkingen ingediend door Nordgetränke GmbH & Co. KG, verzoekster in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door M. Jahnke, advocaat, en op 26 januari 1990 door de Commissie, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur J. Sack als gemachtigde, en door R. Kubicki, ambtenaar van het Ministerie van Justitie van de Bondsrepubliek Duitsland, ter beschikking gesteld van de juridische dienst van de Commissie in het kader van het uitwisselingsprogramma met nationale ambtenaren.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Bij beschikking van 20 september 1990 heeft het Hof krachtens artikel 95, paragrafen 1 en 2, van het Reglement voor de procesvoering besloten de zaak naar de Eerste kamer te verwijzen.

II — Bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

Volgens *Nordgetränke* valt de abrikozenpuree niet onder post 20.05, maar onder post 20.07.

Om te beginnen past de in geding zijnde abrikozenpuree niet in de omschrijving van de in post 20.05 bedoelde produkten. In de eerste plaats kan het in casu toegepaste procédé van concentratie onder vacuüm niet gelijk worden gesteld met koken in de zin van deze post: bij koken treedt door de verhitting een verandering op in de basisstoffen van het produkt, zodat dit direct eetbaar wordt. In het onderhavige geval vindt deze chemische verandering niet plaats, maar wordt het water dat de vrucht bevat, verdampt om het transport te vergemakkelijken. In de tweede plaats is de vruchtenpuree niet in eigenlijke zin door koken *verkregen*, aangezien enkel het volume ervan is verkleind. De term „verkregen" in post 20.05 betekent immers, dat een nieuw produkt is ontstaan, wat hier niet het geval is.

Voorts bezit de abrikozenpuree niet de kenmerken die de diverse onder post 20.05 genoemde produkten — vruchtenpasta, marmelade, gelei en jam — gemeen hebben. Bij deze bereidingen worden de vruchten door langdurige hitte-inwerking chemisch zodanig veranderd, dat zij niets meer gemeen hebben met de basisstoffen. Abrikozenpuree is daarentegen niet langdurig aan hitte blootgesteld en heeft geen chemische wijziging ondergaan.

Dat het moet gaan om een verwerkt produkt, blijkt voorts uit een vergelijking van de posten 20.05 en 20.06 van het gemeenschappelijk douanetarief. Laatstgenoemde post verlangt niet dat er een nieuw produkt is ontstaan, maar onderstelt wel dat de desbetreffende produkten een kwalitatieve verandering hebben ondergaan: het gaat om oorspronkelijk bederfelijke produkten, die door een thermische behandeling houdbaar zijn gemaakt.

Verder zijn er drie verordeningen die aan indeling van het produkt onder post 20.05 in de weg staan: verordening (EEG) nr. 4115/86 van de Raad van 22 december 1986 betreffende de invoer in de Gemeenschap van landbouwprodukten van oorsprong uit Turkije (PB 1986, L 380, blz. 16), verordening (EEG) nr. 1910/86 van de Raad van 16 juni 1986 betreffende de opening, de verdeling en de wijze van beheer van het communautair tariefcontingent voor pulp van abrikozen van post ex-20.06 B II c 1 aa van het gemeenschappelijk douanetarief, van oorsprong uit Turkije (PB 1986, L 165, blz. 4), en verordening (EEG) nr. 802/87 van de Raad van 16 maart 1987 (PB 1987, L 79, blz. 16) tot wijziging van deze verordening. In geen van deze verordeningen wordt het produkt onder post 20.05 ingedeeld.

Onder deze omstandigheden meent Nordgetränke, dat het in geding zijnde produkt onder post 20.07 moet worden ingedeeld. Evenals de onder deze post bedoelde geconcentreerde vruchtesappen, is de abrikozenpuree immers verkregen door persing en indamping en wordt zij gebruikt voor de produktie van vruchtesappen.

Zou het Hof de indeling onder post 20.07 afwijzen, dan stelt Nordgetränke subsidiair voor, de restpost 20.06 toe te passen. De abrikozenpuree is immers in elk geval een produkt dat is gemaakt van „op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten".

Mitsdien geeft Nordgetränke het Hof in overweging de prejudiciële vragen te beantwoorden als volgt:

„1) Abrikozenpuree die is verkregen door het vruchtvlees door een zeef te wrijven en vervolgens gedurende maximaal 30 seconden in een concentrator onder vacuüm aan de kook te brengen, is niet te beschouwen als een door koken verkregen vruchtenmoes van postonderverdeling 20.05 C.

2) Het bedoelde produkt moet als een concentraat onder post 20.07 worden ingedeeld.

3) Subsidiair, het bedoelde produkt moet als ‚op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten' onder post 20.06 worden ingedeeld."

Volgens de *Commissie* moet de onderhavige vruchtenpuree onder post 20.05 worden ingedeeld.

In de eerste plaats meent de Commissie, dat het bij de bereiding gebruikte kookprocédé het produkt niet van deze post uitsluit. Aangezien de term „koken" niet in het gemeenschappelijk douanetarief is gedefinieerd en evenmin in de toelichtingen op de IDR-nomenclatuur of in die op het nieuwe geharmoniseerde systeem, moet van het spraakgebruik worden uitgegaan. Daarin wordt onder „koken" elke behandeling verstaan waardoor het kookpunt wordt bereikt. Het in casu gebruikte procédé, te weten verhitting door middel van concentratie onder vacuüm, voldoet aan deze omschrijving.

Weliswaar duurt het koken in het onderhavige geval zeer kort, maar dit kan de toepassing van post 20.05, die op dit punt geen enkele voorwaarde bevat, niet uitsluiten. Hieraan doet niet af, dat in de IDR-toelichtingen bij post 20.05 en in de toelichtingen op de gecombineerde nomenclatuur bij de huidige post 2007, die in wezen niet verschilt van post 20.05, wordt verlangd dat het produkt langdurig is gekookt. Door de invoering van zeer snelle kookprocédés in het bijzonder door middel van microgolven, is voor de toepassing van dit criterium de tijdfactor van geen enkele betekenis meer en gaat het alleen nog maar om de vraag, of het toegepaste procédé hetzelfde effect op het te koken produkt heeft als langdurig koken op de klassieke manier. Dit is in casu het geval: de concentratie onder vacuüm heeft tot gevolg, dat het produkt wordt ingedampt en het water eraan wordt onttrokken, wat vroeger slechts mogelijk was door langdurig koken. Ter ondersteuning van deze opvatting legt de Commissie een advies voor van het comité voor de nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief, waarin de indeling van appelmoes onder post 20.05 wordt toegestaan. Tegen de tijdfactor pleit volgens de Commissie voorts, dat het in aanmerking nemen van dit criterium zou leiden tot een verschillende indeling van produkten die via het klassieke kookprocédé zijn verkregen enerzijds, en de

overige produkten anderzijds. Dit vindt noch rechtvaardiging in de systematiek van het gemeenschappelijk douanetarief noch in de tekst van post 20.05.

Verder is het voor indeling onder post 20.05 niet noodzakelijk, dat het betrokken produkt van smaak of van chemische samenstelling is veranderd; het is voldoende dat het na een thermische behandeling de eigenschappen heeft van de in de omschrijving van deze post genoemde waren: jam, gelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta. In het onderhavige geval is het door thermische concentratie verkregen produkt ontegenzeglijk abrikozenpuree.

Dat het produkt later door toevoeging van water weer in de oorspronkelijke toestand kan worden gebracht, is evenmin een reden om het niet onder post 20.05 in te delen. In deze post en, meer in het algemeen, in het gehele gemeenschappelijke douanetarief wordt immers niet verlangd, dat de toestand van het produkt en derhalve de tariefindeling ervan onomkeerbaar zijn.

Dat het produkt onder post 20.05 moet worden ingedeeld, wordt ten slotte ook nog bevestigd door de algemene bepalingen van het gemeenschappelijk douanetarief, punt 3, sub a, dat bepaalt: „De post met de meest specifieke omschrijving heeft voorrang boven posten met een meer algemene strekking."

Bijgevolg stelt de Commissie voor, de prejudiciële vragen te beantwoorden als volgt: „Het gemeenschappelijk douanetarief, in de versie van verordening (EEG) nr. 3333/83 van de Raad van 4 november 1983, moet aldus worden uitgelegd, dat abrikozenpuree die is verkregen door het vruchtvlees door een zeef te wrijven en vervolgens gedurende maximaal 30 seconden in een concentrator onder vacuüm aan de kook te brengen, is te beschouwen als een door koken verkregen vruchtenmoes van tariefpost 20.05."

Subsidiair merkt de Commissie echter op, dat ingeval deze post niet van toepassing zou zijn, het produkt onder de restpost 20.06 moet worden ingedeeld.

R. Joliet
rechter-rapporteur